

Door Weer en Wind

60 jaar Mandelstreke

Jubileumwandelingen

4-daagse Lauwersmeer

Dag van de Natuur

Ontdek
uw uitnodiging
binnenin

GRILL ACADEMY
THE ORIGINAL BY WEBER®

NIEUW BIJ
VANRAES

Alles voor uw tuin

Bij Vanraes vindt u echt alles voor de tuin! In onze ruime toonzalen kan u kiezen uit méér dan 5.000 artikelen en 30 merken.

VANRAES
alles voor tuin en tuinbouw

www.vanraes.be

Diksmuidsesteenweg 394, 8800 Roeselare - T 051 22 20 15

De specialist in fotovoltaïsche installaties

solar invest

UW ENERGIE VOOR DE TOEKOMST

- ♦ Wij verstrekken deskundig advies
- ♦ Wij bezorgen u een op maat gemaakte offerte
- ♦ Wij staan garant voor een professionele installatie
- ♦ Wij leveren gecertificeerde panelen en toebehoren
- ♦ ... en ook na oplevering staan wij tot uw dienst !

Rosmolenstraat 23 • 8800 Roeselare • Tel 051 / 33 69 10 • info@solarinvest.be • www.solarinvest.be

Tuinsappen Lombarts Calville

De geperste zaligheid

Luc Goossens, T&F 057 36 30 20
Slijpstraat 1, 8902 Voormezele (leper)
lombartscalville@tuinsappen.be
www.tuinsappen.be

Sap van eigen fruit

- Wij verwerken uw appels of ander fruit tot een heerlijk vruchtensap (gepasteuriseerd).
- Verkoop van sappen op basis van appel.
- Bedrijfsbezoeken.

NIEUWBOUW en VERBOUWINGEN
VLOEREN – FAÏENCEN
WONINGEN WATER EN WINDDICHT
AFGEWERKTE WONINGEN
DUURZAAM BOUWEN

Algemene Bouwonderneming
Erik DEBAL B.V.B.A.

Verbrandhofstraat 130
8800 Roeselare
tel. 051 20 83 41
fax 051 21 14 59

erikdebalbvba@skynet.be
www.debalerik.be

Jullie komen toch ook meevieren?

Net half augustus achter de rug, het echte aftellen van de zomervakantie is begonnen. Met een lach en een traan, net als het weer vandaag dat echter in een rotbui is. Het buitenwerk zal moeten wachten. Je hoort me niet knarsetanden, zonet overstag gegaan en de kachel wat voer gegeven, wat me gezellige rugwarmte geeft terwijl ik me opmaak om een blijde boodschap bijeen te tokkelen.

Eerder deze week hebben tere lila bloemtuiltjes me verrast die zo maar uit de naakte grond opschieten en als kwetsbare krokussen de tuin ineens extra kleur geven. Om het nakend seizoen aan te kondigen kon hun naam niet treffender gekozen zijn: herfst-tijloos. Feesttijd in de natuur, tijd om bessen, noten en andere vruchten te plukken en rapen, maar tegelijk ook voor onze afdeling.

We willen iedereen die met NP Mandelstreke voeling had of heeft, nu al tooien met zo'n subtiel maar feestelijke ruikertje. Niet in het minst de pioniers die 60 jaar geleden de eerste Wielewaalstappen hebben gezet. Met de volgende generaties is dat ondertussen een wirwar van voetsporen geworden, altijd ergens heen maar op zoek naar hetzelfde. Zoals we zo vaak op slikken bij laagtij hebben gezien bij plevieren, tureluurs en strandlopers, op zoek naar voedzame hapjes om straks weer verder te kunnen. Vijftig jaar geleden heeft oud-voorzitter Adhemar Lagrou dat al poëtisch in beeld gebracht, naast een natuurtijdsbeeld van toen, wat verder in dit blad, waarbij we vaak kunnen weg mijmeren.

Die hapjes hebben we ook voor jullie voorzien om bij de feestelijke zitting op zondag 14 september samen te vieren, klinken

en genieten van de natuur nu in Mandelstreke, in beeld gebracht door de geselecteerde fotografen van onze natuur-fotowedstrijd. Tijd voor een babbel om terug te blikken, maar vooral ook vooruit zien en mee werk maken voor ruimte voor kwaliteitsvolle natuur in Mandelstreke.

Zoals op de cover te zien: dit nummer geldt als enige uitnodiging voor de leden om af te zakken naar het Sterrebos-kasteel. Blader even door tot je het volledige programma vindt. Wil zeker jullie komst tijdig bevestigen op 60jaar@natuurpuntmandelstreke.be. Of een seintje naar een van de bestuursleden, zie achterin dit blad.

Vieren zonder buiten te komen, nee, zo kennen jullie ons niet. Aansluitend op de feestdag zelf, start er in de volgende 4 weken telkens een natuurthemawandeling bij het kasteel. Niet toevallig heeft de natuurrijkdom van het Sterrebos en omgeving een belangrijke rol gespeeld voor de eerste generatie 'Mandelstrekens' bij het leren kennen van de natuur in al zijn veelzijdigheid. Met de ontwikkeling van het aangrenzende prille Bergmolenbos, wat op de landschapswandeling ook aan bod zal komen, krijgt natuur hier weer wat nieuwe broodnodige ademruimte. En kansen om die beter te leren kennen.

Tegelijk met de gratis wandelingen blijf je elk van die zondagnamiddagen even welkom op de fototentoonstelling in het kasteel. Waarom er met het gezin of vrienden niet eens een frisse neus komen halen en een stuk historie komen opsnuiven? Doen en proost!

Piet

Inhoud

Jullie komen toch ook meevieren?	pag. 3
<u>Aankondigingen:</u>	
60 Jaar Natuurpunt Mandelstreke	pag. 4
Red de poldergraslanden.....	pag. 6
4-daagse naar het Lauwersmeer	pag. 7
Natuurpuntkalender	pag. 7
Help het VOC Beernem	pag. 8
<u>Kleiputnieuws</u>	
Dag van de natuur.....	pag. 9
Drie keer hoog bezoek in de Kleiputten.....	pag. 9
<u>Voorbije activiteiten</u>	
The Big Jump	pag. 10
Meer natuur in je tuin	pag. 11
<u>Activiteitenkalenders</u>	pag. 12

<u>Natuursprokkels</u>	
Ontmoeting met een (groene of blauwe) glazenmaker	pag. 15
<u>Uit de oude doos</u>	
Grasduinen in het fotoarchief van Adhemar	pag. 16
<u>Natuurbeheer</u>	
Huiszwaluwen hebben goed geboerd in 2014.....	pag. 18
Geen gierzwaluwenexodus	pag. 19
Broedresultaten steenuil 2014	pag. 20
<u>Close-up:</u>	
Hop - Humulus lupulus.....	pag. 21
Waarnemingen	pag. 22
Colofon	pag. 22

60 JAAR NATUURPUNT MANDELSTREEKE

welkom op onze feestzitting en receptie
zondag 14 september 2014 om 10uur
Kasteel van Rumbeke
Moorseelsesteenweg 2, 8800 Rumbeke-Roeselare

Jubileumwandelingen

Ter gelegenheid van 60 jaar Natuurpunt Mandelstreek willen we dit najaar het Sterrebos en de eerste kiemen van het Bergmolenbos voorstellen. Na 60 jaar opkomen voor natuurbehoud en natuurbescherming willen we tonen dat dit Groen belangrijk is voor onze natuurarme streek. Dit doen we met maar liefst 4 themawandelingen die telkens tussen 14u en 16u starten aan de ingang van het kasteel:

21/09 Op zoek naar kriebeldiertjes

Tussen de bladeren en de boomschors krioelt het van de kriebeldiertjes. We hebben het over kevers, spinnen, sprinkhanen, vlinders,... Met een loepje en zoekkaart ontdekken we in de bodem, het water en de lucht van het Sterrebos een mengkroes van geleedpotigen, vliesvleugeligen, wormpjes en nog veel meer. Wie mee speurt, zal versteld staan van de minstad vol monstertjes en kriebelprinsessen!

28/09 Culinaire herfstwandeling

De herfst is een mooi seizoen voor een wandeling in het kasteeldomein Het Sterrebos. Onder leiding van herboriste Rita Gesquiere maak je kennis met kruiden, bomen, bessen en noten. Je krijgt voeling met de natuur en je gaat naar huis met nieuwe ideeën. Je geniet van originele proevertjes. En wie weet, misschien ga je thuis aan de slag om een kastanjepastei of hazelnootkoekjes te maken. Kortom een culinaire herfstwandeling!

Kostprijs: € 5 - Inschrijven: vóór 22 september

Info en inschrijving: info@natuurpuntmandelstreek.be
051 22 58 52

In 1954 werd in Roeselare de Wielewaalafdeling Mandelstreek opgericht. Vandaag behoren we tot de grootste natuurvereniging van Vlaanderen en zijn we fier 60 jaar Natuurpunt Mandelstreek te kunnen vieren.

- om 10u - Verwelkoming
- Feestrede met gastsprekers
- Prijsuitreiking van de fotowedstrijd
- om 11u30 - Receptie en opening van de tentoonstelling "Natuur in Mandelstreek"
Het volledig programma wordt muzikaal opgeluisterd.

Gelieve uw aanwezigheid te bevestigen op 60jaar@natuurpuntmandelstreek.be

Tentoonstelling vrij toegankelijk op Zondag: 14/09, 21/09, 28/09, 5/10 en 12/10 tussen 14u en 18u.
Themawandelingen op 21/09, 28/09, 5/10, 12/10 telkens om 14u.

05/10 Landschapsverkenning site Sterrebos-Bergmolenbos

Het groengebied aan het Sterrebos en de Kleiputten vormt een belangrijke groenoase voor de stad en zijn inwoners. Via verweving en uitbreiding vormt zich stilaan een groenpool van meer dan 120 hectare groot. Een masterplan 'Bergmolenbos' verschaft duidelijkheid over de inrichting van dit multifunctioneel stadsrandbos: mozaïekstructuur van bos, open ruimte en kleine landschapselementen, integratie van panoramische vergezichten, mogelijkheden kleinschalige landbouw, toegang tot het bosgebied,... Tijdens de landschapsverkenning worden de plannen uit de doeken gedaan. Onderweg raap je ook weetjes op i.v.m. het archeologische, middeleeuwse en oorlogse verleden van de Bergmolen.

12/10 Zwammenrijkdom in het Sterrebos

Elk jaar openbaart het wonder zich opnieuw, het Sterrebos bulkt van de paddenstoelen! Samen met een specialist ga je op zoek naar de fraaiste exemplaren. Liefhebbers kunnen onder deskundige begeleiding ook proeven van de eetbare soorten.

Org./info Provincie West-Vlaanderen en Stad-Land-schap 't West-Vlaamse hart i.s.m. Mycologia ZWVlaanderen en Natuurpunt Mandelstreek.

Red de poldergraslanden

Sinds 2005 is al meer dan 200 hectare poldergrasland omgezet in maisakker en wintergraanveld. De laatste tien jaar is met andere woorden één op de tien poldergraslanden verdwenen. Dat komt omdat er geen wettelijke basis is om alle poldergraslanden te beschermen.

Sinds kort is er wel een wetenschappelijke kaart met alle poldergraslanden. In het najaar start de regering een openbaar onderzoek over die kaart om te beslissen welke poldergraslanden beschermd moeten worden. Op dat moment hebben we jouw hulp nodig om de regering duidelijk te maken dat die graslanden moeten blijven.

Wat zijn poldergraslanden?

Polders en de bijbehorende graslanden vind je van aan het achterland van de Belgische kust, over het noorden van Oost-Vlaanderen tot de Beneden-Schelde. Landbouw speelt een belangrijke rol bij poldergraslanden. Ze worden al eeuwenlang gebruikt om vee te laten grazen of als hooiland of wisselweide. Typisch zijn de vele poelen, greppels en sloten om het waterpeil te regelen en de kleine reliëfverschillen. Geen strakke, egale grasperken dus, maar een gevarieerd landschap met een unieke mix aan kruiden en grassoorten, waar vogels, kikkers, vlinders en andere insecten thuis zijn.

Help ons de poldergraslanden te beschermen

Door de historische poldergraslanden een duidelijk beschermd statuut te geven kunnen we vermijden dat ze omgeploegd of bebouwd worden. Dat gebeurt al in bekende poldergebieden zoals de Handzamevallei in Diksmuide en de Uitkerkse Polders in Blankenberge, maar duizenden hectaren polders liggen er nog altijd onbeschermd bij.

Een beschermd statuut geeft duidelijkheid aan overheden, landbouw, milieu, natuur en landschap over hoe het gebied beheerd moet worden. Dat bewijzen voorbeelden zoals het Europese Life-project in de Uitkerkse Polders, de polders rond Damme, de '3 Mussen' in de Handzamevallei en het weidegebied van Lampernisse. Veel lokale landbouwers voeren hier in samenspraak met natuurorganisaties het beheer uit.

Om een beschermd statuut te verkrijgen, was het noodzakelijk om eerst alle poldergraslanden in kaart te brengen. In samenwerking met het INBO, ANB en de VLM werd er een kaart opgesteld met 12.000 hectare aan poldergraslanden. In het najaar van 2014 is er een openbaar onderzoek over de INBO-kaart van de poldergraslanden. Aan de hand van dat onderzoek beslist de regering welke poldergraslanden behouden blijven. Het is belangrijk dat we dan actie ondernemen.

Bescherming is nodig

Uit het INBO rapport blijkt dat poldergraslanden eeuwenoude en unieke biotopen zijn.

Hotspot voor dieren en planten

Dankzij het open landschap en de sloten en poelen zijn de polders het gedroomde leefgebied voor veel weidevogels zoals velduil, zomer- en wintertaling, grutto en veldleeuwierik of roofvogels als bruine kiekendief, torenvalk en buizerd. Grote groepen smienten, kolganzen en kleine rietganzen uit het hoge noorden brengen hier de winter door. Als de polders verdwijnen, vinden die soorten bij ons geen thuis meer.

Beschermt tegen water

Poldergraslanden beschermen onze kustgemeenten tegen overstromingen. Zonder polders zouden kustgemeenten, en zelfs steden als Diksmuide en Brugge, na zware regenval onder water staan. Daarnaast houden ze een grote hoeveelheid CO2 vast, wat belangrijk is in de strijd tegen de klimaatopwarming. Omgeploegde graslanden brengen de CO2 weer in de lucht.

Toeristische trekpleister

Het unieke netwerk aan fiets- en wandelroutes door de West-Vlaamse polders biedt een volwaardig alternatief voor een strandbezoek. Horeca-uitbaters in de polders lokken zelfs internationale bezoekers die in de polders aanvullende verpozing vinden.

Onvervangbaar erfgoed

De mens bewerkt al eeuwenlang de poldergebieden via veen- en klei-ontginningen, inpoldering en landbouw. Daardoor ontstond een uniek lappendeken van reliëfrijke graslanden dat je niet zomaar kan vervangen of verwijderen.

Daarom willen we van de poldergraslanden genieten, ook in de winter: op zondag 7 december exploreren we de polders in de IJzervallei.

Philippe Deprez

4-daagse naar het Lauwersmeer: 8-11 november 2014

Dit najaar trekken we met Mandelstreek naar het natuurrijke Noord-Nederland. Het wordt weer een niet te missen 4 dagen vol natuur. Hieronder een overzicht van onze trip.

Zowel de **Oostvaardersplassen**, het **Nationaal Park Lauwersmeer** als **Schiermonnikoog** staan op het programma. Meer info op de website of in het reeds verschenen lentenummer van DWW

Praktisch:

- Vertrek zaterdagmorgen 8 november – terug dinsdagnamiddag 11 november
- We reizen met 3 minibuses
- We overnachten in het Blockhuys te Vierhuizen; er is plaats voor 24 personen.
<http://www.camping-lauwerszee.nl/Groepen/index.php/nl/blockhuys>
- kostprijs 230 euro (All-in)
- **Voorschot 50 euro tegen 15 september** via overschrijving op BE51 9799 6273 0762 p/a Klokkeputstraat 93, 8800 Roeselare
- **Saldo tegen 15 oktober.**

Natuurpuntkalender 2015

Steun de natuur en geef jezelf of je kennissen elke maand een prachtig natuurbeeld cadeau!

De Natuurpuntkalender 2015 kan je nu al bestellen bij de bestuursleden.

De kalender kost 10 euro, waarvan een deel van de opbrengst bestemd is voor onze eigen afdeling.

De kalender voorziet naast mooie natuurfoto's ook voldoende plaats om je afspraken en Natuurpuntactiviteiten te noteren.

Opvangcentrum voor Vogels en Wilde Dieren Beernem vzw

Bulscampveld 8, 8730 Beernem – tel. 050/ 79 09 59 –
voc.beernem@vogelbescherming.be – www.voc-bulscampveld.be

Help ! het Opvangcentrum voor Wilde Dieren te Beernem!

Beste dierenvriend,

Al **31 jaar** geven wij alle dieren die bij ons worden binnen gebracht een professionele verzorging en opvolging. Dierenverzorgers, vrijwillige dierenartsen en getrainde vrijwilligers zetten zich hiervoor reeds al die jaren in, **365 dagen per jaar, elke dag opnieuw!**

Wij zijn geen overheidsinstelling

Veel mensen denken dat wij voor de overheid werken en dat het de overheid is die instaat voor de financiering van onze dienst. Niets is minder waar! Het Opvangcentrum is een onafhankelijke vereniging die voor haar eigen finances moet zorgen. Hooguit de helft van onze werkingskosten wordt door overheden gefinancierd en bovendien verminderen deze overheidssubsidies jaar na jaar. De rest (en dus steeds meer) van de nodige fondsen moeten we zelf zien te vinden...

Steeds meer patiënten...

En... elk jaar stijgt het aantal dieren die we ter verzorging binnen krijgen. In de zomermaanden hebben we pieken van tot wel 20 dieren per dag en krijgen sommigen onder hen de klok rond voedsel.

Jaarlijkse tekorten zorgen voor steeds meer schulden

Onze financiële toestand ziet er **rood** uit! Zonder bijkomende financiën zullen we het kalenderjaar negatief afsluiten. En we willen kost wat kost vermijden dat we moeten overgaan tot het opgeven van de VZW en de jarenlange zorg voor vogels en wilde dieren in nood.

Momenteel kloppen we aan bij alle schepenen van milieu van de gemeenten van ons werkingsgebied. Op die manier willen we een bredere en meer structurele financiering van onze werking. De gesprekken verlopen meestal zeer positief en hoopgevend! Met de inspanning van vele welwillende gemeenten kunnen we in de toekomst wellicht een meer structureel financieel beleid voeren!

Op dit moment echter staat het centrum in het **rood**...

Daarom durven we nu uitzonderlijk beroep doen op jouw welwillendheid! Jouw gift zal er niet alleen voor zorgen dat we de dieren de beste verzorging kunnen blijven geven, maar dat we ook terug toekomstgericht durven denken!

Word donateur van het VOC te Beernem

- Ben jij nog geen lid? Voor € 10 Euro wordt je dit voor een gans jaar. We houden je op de hoogte van onze activiteiten en je krijgt 4 keer per jaar ons blad.
- Doe vandaag nog een gift! Voor giften vanaf € 40 ontvang je een fiscaal attest. Voeg dit attest bij je belastingbrief en je krijgt ongeveer de helft terug van de overheid.
- Steun ons met een doorlopende opdracht. Opnieuw krijg je vanaf € 40 op jaarbasis een fiscaal attest. Voor bijvoorbeeld 12 x € 10 krijg je een attest van € 120 waarvan je ongeveer de helft terug krijgt via je belastingen.

Je kan storten op rekeningnummer BE 95 7785 9857 7658 of maak gewoon gebruik van het meegeleverde overschrijvingsformulier.

Alvast héél erg bedankt!!!

Wordt (of blijf zeker) vrijwilliger bij het VOC

Onze organisatie die 24 uur op 24 en 365 dagen per jaar paraat staat voor dieren in nood kan alle vrijwillige hulp gebruiken. Al kan je maar enkele uren per maand meehelpen, je bent altijd van harte welkom.

Namens het bestuur van het VOC van Beernem
Ivan, Carine, Lieve, Bruno, Annemie, Marina, Katrien

Drie keer hoog bezoek in de Kleiputten

Eén van de leuke bonussen van op reis gaan is dat je in de illusie kan leven voor een tijdlang niet gestoord te kunnen worden, want niet bereikbaar. Althans toch zeker vroeger, toen we op moeilijker bereikbare plaatsen met de tent rond trokken en enkel via poste restante thuisfrontnieuws konden oppikken. Meestal dus eenrichtingscommunicatie. En internationaal telefoneren was een helse klus met te duur als extra excuus.

Dit jaar had ik me voorgenomen zo lang mogelijk de mailbox ongemoeid te laten. Maar nieuwsgierigheid is van alle geslachten... En dan vallen je ogen op een verrassende bericht met foto's van negen gevleugelde boodschappers, van oudsher heuglijk nieuwsbrengrers. Die hadden zowaar een ommetje met tussenstop bij De Kleiputten gemaakt. Als levende bakens tekenden ze de skyline bovenop de wachthopen met aarde op de terreinen van Depovan. De overtuigende fotobewijzen die directeur J. Desmedt meestuurde lieten geen twijfel bestaan.

Benieuwd waarom die meute ooievaars hier eind juni kwamen rondneuzen. Nooit eerder hebben we melding gekregen van zo'n voornaam bezoek. Wel eens één enkel overvliegend exemplaar, maar een hele groep? Later vernam ik dat ook op namiddag penningmeester Johan dezelfde groep had zien rondcirkelen in de buurt van de Zilverberg. De meest nabij gelegen nestelplaatsen voor de soort bevinden zich in het Zwin, op 60 km van hier en veel verderop in Planckendaal. Alleen hebben we geen info of het om een gemengde groep of enkel volwassen dieren ging, idem of ze een pootring om hadden.

Ooievaars zijn als middellange afstandtrekkers zelf ervaren reizigers die vanaf september richting Spanje en West-Afrika vertrekken. Dertig juni lijkt me erg vroeg om al naar het zuiden te vliegen, en met alle drukte wegens de massale exodus van vakantiegangers... Wie ze in Zuid-Europa en Noord-Afrika al aan de slag heeft gezien, zal niet verwonderd zijn ze in de buurt van bewoning en stortplaatsen aan te treffen om hun kostje bijeen te zoeken. Maar hier? 't Deed deugd op reis over goednieuwsbrengrers aan het thuisfront iets te vernemen. Toch een argument om stiekem eens de mail te blijven checken?

Een dikke maand later hadden we weer steltlopers over de reservaatvloer: ruim 20 actievelingen die van de zomerwerkdag op 9 augustus een succes gemaakt hebben. De zon deed overtuigend mee, niet zo vanzelfsprekend middenin twee dagen met de sluizen wagenwijd open. Het geplande werk met extra maaiwerk was al rond tegen halfvier, waardoor het volop nagenieten werd bij een heerlijke barbecue, maar dan lees je zo van de gezichten af tijdens de 'aprèsboulot'. Eén keer raden wie in de potten gevlogen was. Er waren nog passanten, Olivier en Veerle, die in de buurt van de oeverwaluwand 2 witgatjes en een oeverloper te zien kregen: nog maar eens 3 steltlopers maar nu in miniformaat.

We blikken ook al vooruit naar half november, Dag van de Natuur. Op zaterdag 15 november doen we een warme oproep aan alle vaste werkvrijwilligers en nieuwkomers om even massaal als voorgaande jaren het noodzakelijk beheerwerk, kappen, maaien, stapelen, graven, snoeien, vervoeren aan te pakken. Voor het voeren zorgt alweer herboriste Rita. Ook bij deze editie nummer 22 starten we rond 9 u en ronden we af tegen 16u.

Deelnemers kunnen best tijdig (liefst voor 12/11) een seintje geven aan: natuur.mandelstreek@gmail.com of een telefoontje naar conservators Dirk 051220235 of Piet 051225852.

We hebben dan een idee hoeveel we als veggie warm middagmaal moeten voorzien, idem voor soep en andere dranken.

Alle werkmateriaal zal ter plaatse zijn, inclusief werkhandschoenen. Deelnemers zijn gedekt door een verzekering die de stad heeft afgesloten. Voorzie je van laarzen en warme regenkledij.

Nog dit: de reservaatparking is vanaf dit jaar in principe niet meer vrij toegankelijk voor auto's omwille van vandalisme in het verleden en extra veiligheidsgevoel voor wandelaars. Op werkdagen en gidsbeurten is het bareel echter wijdopen en de parking volledig bruikbaar.

Welkom, we maken er samen een topnatuurdag van!

De conservators

DAG van de NATUUR

15 NOV 2014

Wij willen jou erbij in de Kleiputten!
Vanaf 09u – parking Babilliestraat - Rumbeke
Voorzie gepaste werkkledij en handschoenen.
's Middags is er warme maaltijd, graag vooraf inschrijven hiervoor op
natuur.mandelstreek@gmail.com
www.dagvandenatuur.be

Big Jump

We waren tevreden met onze eerste editie van de Big Jump in Roeselare op zondag 13 juli. Heel de voor-middag zag het weer er maar somber en miezerig uit maar om 15 uur werden we getraakteerd op zon. We konden 30 springers en een 100-tal kijkers verwelkomen aan de zwaaiikom. Dankzij de samenwerking met de stad, mirom en de kajakclub en veel helpende handen van Natuurpunters verliep alles vlot. Ook van de persbelangstelling konden we niet klagen. Volgend jaar doen we hoogstwaarschijnlijk weer mee.

De milieubambenaar van Izegem Jan Feys ziet het zitten om volgend jaar mee te doen met Izegem.

Een deel van de equipe van Natuurpunt samen met Veerle Dejaeghere die het startsein gaf. Een levende sigarettentpeuk en klokhuys zorgde voor animatie en de milieuboodschap.

De duikers van de brandweer en de redders van stad Roeselare zorgden dat alles veilig verliep

Willy bedankt Veerle Dejaeghere terwijl Wim en Johan het kanaalwater doorspoelen met duivels water

Onze penningmeester, Johan, Carmen en Bart trotseren het kanaalwater elk op hun manier

Martine leidde het afvalspel in goede banen

Meer natuur in je tuin

Als afsluiter van de 4 theorie-avonden van de cursus "meer natuur in de tuin", bezochten we onderstaande tuinen. Twintig deelnemers konden zo inspiratie opdoen om de natuur in hun eigen tuin meer kans te geven. We organiseerden deze cursus samen met Velt Roeselare.

1: In de kleine stadstuin van Wim vonden we naast een rijkdom aan kruiden, fruit en vaste planten ook veel nest-gelegenheid voor vogels en insecten. In het gazon werden enkele stroken aangelegd met wilde bloemen.

2: John en Laure van de Velt hebben een middelgrote stadstuin: een siertuin met vijver, een diversiteit aan vaste planten en een grote moestuin. In 2012 werd de voortuin met mooie kweeperbomen verkozen in de categorie van 'natuurvriendelijke tuin' (Stedelijk bebloemingscomité)

3: Bij Siska en Chris vonden we –midden van de stad- een lange, smalle en groene oase: aansluitend op het terras de siertuin met waterpartij, rijkelijk begroeide muren en een moestuin. De praktische tuinkast trok de aandacht !

4: Bij Lieve en Peter kunnen we van een echt natuurdomein spreken: sier- en moestuin, schapenweiden en struwelen, hoogstamboomgaard, een grote collectie varens... Leuk voor de kleinkinderen om te verkennen.

GRONDSTOFFEN
VOOR DE CHAMPIGNONTEELT

Kachtemsestraat 330 - 8800 Roeselare - 051 26 55 80 - www.sterckx.com

 Met eigen wagens vanaf hoek Meiboomlaan-Lindenstraat (Roularta)	 Gezinsuitstap	 Publieksactiviteit	 Fietsuitstap
 Busuitstap	 Uitstapverantwoordelijke		 Uitstap geschikt voor fotograferen
 Lunchpakket meebrengen	 Vertrekkur	 Gids	 Leiding

Wijzigingen en/of eventuele correcties worden steeds vermeld op onze website
<http://www.natuurpuntmandelstreke.be/>

Zo 14 september
 10:00-12:00 **Viering 60 jaar Mandelstreke** **Piet Desmet**
Kasteel Rumbeke uitreiking prijzen + natuurfotowedstrijd

Zo 12 oktober
 14:00-16:00 **Zwammenrijkdom in het Sterrebos** **Mycologia ZWVI**
Aan ingang kasteel

Zo 21 september
 10:00-12:00 **Open natuurwandeling Kleiputten Rumbeke** **Dirk Vandewalle**
Babilliestraat

8 – 11 november **4-daagse reis naar het Lauwersmeer** **Koen Vandepitte**
prijs €230, inschrijven dmv €50 voorschot

Zo 21 september
 14:00-16:00 **Op zoek naar kriebelbeestjes in het Sterrebos** **JNM Roeselare**
Aan ingang kasteel

Za 15 november **Dag van de Natuur in de Kleiputten van Rumbeke** **Piet Desmet**
Babilliestraat Winterwerkdag vooraf inschrijven (voor de catering!)

Zo 21 september
 11:00-18:00 **Gagelhappening**
Op zondag 21 september ben je met je hele gezin welkom in Landschap De Liereman. Ga mee op Moeraswandeling op zoek naar de gagel, het ultieme ingrediënt van het fameuze Gageleer bier of ontdek het kriebelend gespuis tijdens de Vieze Beestjeswandeling.
Uitblazen na al het wandelen? Kom dan proeven van de streekproducten. Kinderen kunnen zich ten volle uitleven in het vernieuwde speelbos, waterbeestjes vangen en bestuderen of nestkastjes timmeren.
Wil je er een heerlijk weekendje van maken? Hotel Corsendonk Viane in Turnhout biedt een ideale opwarmer van het feest. Op 20 september word je verwelkomd met een bier- en sappenproeverij, gevolgd door een overnachting met ontbijt. Natuurpuntleden krijgen 10% korting.
Afspraak: zondag 21 september, 11u- 18u, Landschap De Liereman, Schuurhovenberg 43, 2360 Oud-Turnhout

Zo 7 december
 8:30-18:30 **Daguitstap naar de pol- ders in de IJzervallei** **Philippe Deprez**

Za 13 december
 19:30-22:30 **Natuur.quiz in Bavikhove** **Hans Vermeersch**
zaal Torengalm prijs €16 /ploeg van 4, vooraf inschrijven verplicht - ism Natuur. koepel Zuid-West-Vlaanderen **056 362804** hans@natuurkoepel.be

Do 28 december
 13:30-16:30 **10de Kerstnestkasttim- meractie** **Piet Desmet**
Verbrandhofstr 130

Zo 28 september
 14:00-16:00 **Culinaire herfstwande- ling in het Sterrebos** **herboriste Rita Gesquiere**
Aan ingang kasteel prijs €5, inschrijven tegen 22/9

Vr 23 januari 2015 **nieuwjaarsreceptie + bestuursverkiezing** **Piet Desmet**
Zilverlink Meensestwg 412 Met beeldmateriaal van voorbije activiteiten + natuurfilm

Zo 5 oktober
 14:00-16:00 **Landschapsverkenning site Sterrebos-Bergmolenbos**
Aan ingang kasteel

Za 11 oktober
 19:00-21:00 **De nacht valt in de Vijfwegen** **Jeroen Vermeersch**
Ontmijnersstraat 1 **051 708 201**
Wandeltocht van 4 km met verrassingen onderweg

Natuurpunt stelt voor

GAGELHAPPENING

in Landschap De Liereman

Zondag 21 sept

NIEUWE TENTOONSTELLING
WANDELINGEN
DEMONSTRATIES
STREEKPRODUCTEN
INFOSTANDEN
KINDERANIMATIE

www.natuurpunt.be/gagelhappening

NACHT VAN DE DUISTERNIS
PROEF DE DONKERSTE NACHT VAN HET JAAR
11 OKTOBER 2014

De nacht valt in de Vijfwegen...

Afspraak tussen 19 en 21 uur aan het Stationsgebouw op de Vijfwegen voor een tocht van 4 km in het donker...

Luisteren naar de nachtelijke bewoners, bibberen voor de bende van Baekelandt, beven voor de bosheks, schrikken van nachtelijke jagers, weetjes over de verlichting tijdens de eerste wereldoorlog ... Of wat denk je van sport@night?

Vergeet niet te proeven van de verrassingen onderweg!

Er wordt gewandeld op eigen initiatief, voor grote en kleine mensen, toegankelijk voor buggy's. Meebrengen: warme kledij, laarzen of wandelschoenen, fluohesje, zaklamp

Inscrijven tegen 8 oktober bij:
Langemark-Poelkapelle: 057 490 930 — milieuambtenaar@langemark-poelkapelle.be
Houthulst: 051 460 895 — milieu@houthulst.be
Staden: 051 708 201 — ann.vanacker@staden.be

Activiteitenkalender

Velt

Za. 06 & Zo 07 sept. '14: "Tweedaagse naar Engeland"

(Zie <http://veltroeselare.jimdo.com>) nog 4 plaatsen vrij.
Wil je nog mee? Bel 0486 67 78 48 (Laure & John)

"VELT-Fruitboomactie" Bestel tot 15 sept.

Leden NP-Mandelstreek, die nog geen Velt-lid zijn nemen contact op met Siegfried.

Bestellen, betalen en afhalen enkel mogelijk bij de fruitwerkgroepen VELT-Beernem en VELT-Wevelgem - Menen.

Waar je bestelt, daar haal je af!

!! Bestellen en betalen vóór 15-09-2014. !! Levering begin december.

Heb je vragen ivm de bestelling of geen pc ter beschikking, neem dan contact met Siegfried, tel: 051/747096 of mail: siegfried.houthoofd@euphony.net

Zo. 28 sept., 12 okt., 26 okt., 09 nov. '14: "Moestuincursus"

Reeks (4x) op zondagmorgen verzorgd door Koen Hueghebaert.

Basisprincipes v. biologisch tuinieren — integratie v.d. moes- en kruidentuin in de siertuin — aanleg & inrichting — tuinplan & teeltplan — vruchtwisseling — bemesten — specifieke teelt van enkele groenten — onkruidbeheersing — ziekten & plagen

!! zowel voor beginnende als gevorderde tuinier!!

Waar: D.C. Ten Elsberge, ingang Beverseardeweg

Wanneer: van 09 u. tot 12u.

Inkom: leden € 45 / niet-leden € 55

Za. 25 okt. '14: (14 u.) "Herfstruilbeurs"

Iedereen welkom mét en zonder planten op de speelplaats van school "Hagewinde", Vikingstraat, Roeselare

Natuurpunt "De Buizerd"

Geleide wandelingen Mandelhoek

zondag 14 september
12 oktober

Jacqui Stragier
051/304731

Waterstraat

Paddenstoelenwandeling Wallemote

zondag 26 oktober

Jacqui Stragier
051/304731

ALLE GLASWERKEN

Dubbel glas "Solitherm®"

Getemperd glas "Soliver®"

Gelaagd glas "Dupliver®"

Inbraakwerend glas

Kogelwerend glas

Glazen deuren

Groene Herderstraat 18
8800 Roeselare – Rumbeke

Tel. (051) 26.85.00 – Fax (051)20.01.14

e-mail : admin@soliver.be

web-site : www.soliver.be

Showroom

Zonnebloemstraat 25 – 8800 Roeselare

Open woensdagnamiddag en zaterdagvoormiddag
en op afspraak

Origin'O – Roeselare & Julienne's groenten en fruitpakketten

Waar smaak en gezondheid
hand in hand gaan

De natuurvoedingswinkel van De Lochting
biedt dagelijks een uitgebreid assortiment aan
biogroenten en fruit, verse bereidingen,
een ruim aanbod vers brood en gebak,
en voor wie zelf aan de slag wil,
een volledig gamma biovoedingsproducten.

Ook voor biocosmetica en ecologische
schoonmaakproducten kunt u bij ons terecht.
De Lochting verzorgt ook wekelijks een verrassend,
streek- en seizoensgebonden groenten- en fruitpakket

genieten van nature
Origin'O

Oude Stadenstraat 15 - 8800 Roeselare

www.origino.be, www.julienne.be

www.lochting.be

Open: maand. t/m zat: 9 – 12 u en 14 – 18 u

**FAIR
TRADE,
DAT PROEF JE**

Voor kwaliteitsproducten van eerlijke handel
moet je in de Oxfam-Wereldwinkel zijn. De
producten komen van vakmensen die hun
werk grondig, in goede omstandigheden en
met liefde doen. En dat proef je.

Een eerlijk alternatief,
met respect voor het Zuiden!

Oxfam-Wereldwinkel Roeselare
Noordstraat 156

OPEN:

Ma-vr: 9:00-12:00 & 13:30-18:00
Za: 10:00 – 18:00

Tel.: 051/20.88.56
roeselare@oww.be

OXFAM
Wereldwinkel
Roeselare

Shanks
Making more from waste

Uw partner in afvalverwerking

Shanks Vlaanderen nv
Regenbeekstraat 7C
8800 Roeselare
Tel 051 - 23 20 11
Fax 051 - 23 20 19
www.shanks.be

Ontmoeting met een (groene of blauwe) glazenmaker

Wat doe je als de hoofdredacteur van Door Weer en Wind je hoogst persoonlijk opbelt met de vraag een artikeltje te schrijven voor het volgende nummer? Vooreerst leg je onmiddellijk je lectuur opzij. In dit geval was dat de lijvige autobiografie van Elias Canetti, een in 1905 in het toenmalige Oostenrijk-Hongarije geboren denker en schrijver, die mij geweldig aanspreekt door zijn gebruik van lange volzinnen, zijn boeiende gedachten en zijn liefde voor zwaluwen ('Uren achtereen keek ik naar ze, ik was door hen betoverd'). Je gaat vervolgens naar de tuin en – het zomerweer leende zich ertoe – je blijft er zo lang rondkijken tot je een geschikt voorvalletje vindt om er een stukje over te plegen. Sommige mensen geloven het niet, maar zelfs in een kleine stadstuin ligt de inspiratie voor het rapen. Zo had ik een korte ontmoeting met een rosse woelmuis die zomaar vanonder een partij ooievaarsbek vandaan liep, even halt hield onder de tuintafel, dan pas mijn aanwezigheid opmerkte en zich terstond uit de voeten maakte. Dat is natuurlijk geen verhaal waarmee je je huisgenoten kunt verblijden, want alleen al het idee dat tijdens een gezellige koffieklets buiten de mogelijkheid bestaat dat er een muis tussen de benen trippelt doet hen beslist huiveren.

Geen nood, een heel andere, meer elegante ontmoeting diende zich weldra aan. Boven de tuinvijver vlogen blauwe waterjuffers af en aan. Waterjuffers zijn libellen maar dan met een teer en slank lichaam en bovendien getooid in een schitterend blauw-zwarte kleur. De grijsgroene vrouwtjes zijn, zoals dat in de dierenwereld betaamt, wat minder opvallend. Waterjuffers houden van stilstaand of langzaam stromend water. Het loont de moeite een parend koppel gade te slaan: het mannetje pakt het vrouwtje met een soort grijptang, die aan het eind van zijn lichaam zit, bij de nek. Het vrouwtje buigt haar achterlijf naar voren en haalt uit het zaadblaasje van het mannetje het sperma. Libellen doen het soms al vliegend en dat noemt men dan een 'tandem'. Vrijende koppeltjes vielen vandaag niet te bespeuren, maar hongerig waren ze wel. Een van hen greep met zijn kaken een minuscuul insect dat over het wateroppervlak drentelde en zette zich op het lange, smalle blad van een zwanenbloem (*Butomus umbellatus*) om de buit te verorberen. Een ogenblik later landde de waterjuffer op mijn hand om er in alle rust zijn maaltijd verder te zetten. Het leek alsof hij mij de kans wilde bieden hem in ideale omstandigheden te observeren.

Even later werd ik opgeschrikt door een gezoem dat de komst van een 'echte' libel aankondigde. In tegenstelling tot de waterjuffers die hun vleugels in rust boven het lichaam samengeklapt houden blijven die van de echte libellen volledig opengespreid. Bovendien zijn de vleugels van een waterjuffer ongeveer gelijk van vorm en een beetje gesteeld, terwijl de achtervleugels bij een echte libel breder zijn dan de voorvleugels.

Libellen zijn geweldige vliegers. Ze kunnen kilometers ver vliegen, hard vliegen, stilstaan in de lucht en zelfs achteruit vliegen. Tot welke van de bijna zeventig soorten die in België en Nederland voorkomen een libel behoort, dat is een ander paar mouwen. Toen de libel halt hield aan de vijverrand was het duidelijk dat het om een glazenmaker ging. Maar dan? Een zoektocht op Google-afbeeldingen deed me nog twifelen tussen de blauwe (*Aeshna cyanea*) en de groene (*Aeshna viridis*). Libellen maken het ons niet gemakkelijk: de mannetjes zijn vaak anders gekleurd dan de wijfjes, naarmate ze ouder worden kan hun kleur veranderen (jonge exemplaren zijn bleker) maar de oudste kunnen dan weer een witachtige waas krijgen. Glazenmakers zijn tot 76 mm lang en overwegend groengeel en zwart gekleurd. De vele beschrijvingen (bijvoorbeeld op www.libellennet.nl) maken de determinatie niet altijd eenvoudiger. Zo leren we dat de ogen

van de groene glazenmaker blauwer zijn dan die van de blauwe glazenmaker. De naamgeving is dus ook al verwarrend.

De naam van de libel is gebaseerd op de gelijkenis met glazenmakers uit vroeger tijden. Wanneer zij ruiten moesten repareren, dan droegen zij het glas in een raamwerk van latten op de rug waardoor het wel vleugels leken. De term libel komt dan weer van het Latijnse libella, wat (een kleine) waterpas betekent. Blijkbaar deed de constellatie van de vleugels in vroeger tijden aan een weegschaal denken.

Maar plots deed onze groene/blauwe glazenmaker iets merkwaardigs: verticaal gezeten op een baksteen langs de vijveroever bewoog het haar achterlijf in en op het mos. Of het hier eitjes aan het leggen was kon ik niet zien. Glazenmakers leggen normaal gezien hun eitjes in het water, bij voorkeur op de getande bladeren van de krabbenscheer (*Stratiotes aloides*). De eitjes blijven daar tot na de winter. De larven blijven nog ruim een jaar onder water vooraleer ze in juli-augustus boven het wateroppervlak komen en hun larvenkostuum afgooien. Er groeit een uitgebreide partij krabbenscheer in de vijver, dus waarom was de glazenmaker zo ijverig bezig in het oevermos? Ik besloot het schouwspel van naderbij te bekijken, maar de glazenmaker was niet van plan het spel mee te spelen: met luid geklepper nam zij de benen. Gelukkig kon ik van het hele gebeuren enkele foto's maken, zodat ik nu op mijn beurt aan de hoofdredacteur een vraag kan voorleggen: was het een groene of een blauwe glazenmaker en wat deed die daar?

Johan Strobbe

*Uiteindelijk blijkt de libel waarvan sprake een **wijffe Blauwe glazenmaker** te zijn. Op de foto is min of meer een zwarte T-vlek te zien op het gezicht voor de ogen. Alle "aeshna-soorten" hebben dat... behalve de *Aeshna viridis* ofte Groene gazenmaker. Bovendien is de groene glazenmaker heel wat zeldzamer (zie maar eens bij [waarnezingen.be](http://www.waarnezingen.be)).*

Met dank aan Jacques Vanderhaeghe voor de nodige expertise en uitleg.

Grasduinen in het fotoarchief van Adhemar

De microbe voor natuurfotografie is in het prille Mandelstreek eerder toevallig binnengeslopen. Reticastudenten die hun gezichtseinder wilden verruimen om verder gelegen natuurgebieden te leren ontdekken waren op zoek naar min of meer geïnteresseerde volwassenen met wat tijd maar vooral met een auto. Zo werden Louis Demees, Albert Lapeire en Adhemar Lagrou aangesproken om chauffeur te spelen.

Hierdoor kwamen gebieden als de IJzermonding en het Zwin, beide een steltloperseldorado, binnen bereik. De chauffeurs moesten noodgedwongen delen in het enthousiasme van de jonge vorsers. Zo kwam het dat Adhemar van het familieportretteren met een kleine telelens de overstap maakte om vogels in het vizier te krijgen. Wat begon als een voorzichtige oefening werd al gauw een niet te stuiten passie. Adhemar en zijn reflexcamera werden onafscheidelijk. Daar kreeg men lucht van in Turnhout, waar de redactie van het ledenblad De Wielewaal ook zetelde. Honderden van zijn zwart-wit snapshots kregen een plaats in het tijdschrift. Vaak unieke beelden.

Graspieper, mei 1966 in de broeken van het IJzerbekken. Hoewel 'gras'pieper, hebben ze een voorliefde om op prikkeldraden post te vatten. In die tijd waren graspiepers een zeer gewone broedvogelsoort, die ook in de directe omgeving van Mandelstreek algemeen voorkwamen, net als veldleeuweriken. Opvallend voor beide soorten grondbroeders is de zeer lange nagel aan de achterteen.

Bij metingen van vogels die geringd werden hoorde ook de gewichtsbepaling. Hiervoor kwam een brievenweegschaal van pas. Hoe ze de kievit er zo kalm bij lieten zitten is een raadsel.

Naast het veldwerk kwamen er duizenden uren dokawerk (=donkere kamer) bij kijken. Voor dit geduldswerk bij het ontwikkelen en afdrucken van de foto's moest hij gelukkig het huis niet uit. Bezigheden te over. Het werden stilaan meer dan honderd foto-boeken: samen een prachtig tijdsbeeld van wat in onze streek aan vooral vogelsoorten toen te zien was, naast de vele natuurritten waarvan hij met prachtige fotopareltjes terugkwam. Als referentiemateriaal van een halve eeuw geleden kan dat tellen. Geniet even mee van een handjevol foto's uit eigen streek, elk met hun eigen verhaal.

Diezelfde ambitie koesterden we ook toen we halverwege vorig jaar de fotowedstrijd gelanceerd hebben: een tijdsbeeld van natuur anno 2013-2014 in ons werkingsgebied krijgen. Nu met krachtiger camera's, lichtsterkere lenzen en digitaal verwerkt. Maar wie achter de zoeker staat en voor de lens komt blijft onveranderd belangrijkst!

Meerkoeten die een wak openhouden tijdens de moeder van alle winters in 1963. Allemaal meerkoeten? Cherchez la femme, of misschien ook een echte eend in de bijt...

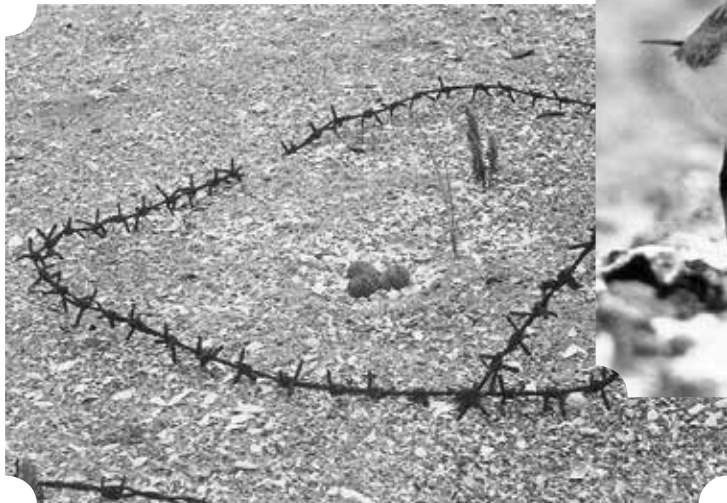
Excursie bij de Kooiplas in Schiermonnikoog, augustus 1989

Het gebeurde al eens vaker dat de toen vrij algemene gekraagde roodstaarten de nabijheid van bewoning opzochten om te broeden. Brievenbussen boden een veilig onderkomen, tenminste als de dagelijkse post er niet meer in terecht kwam. Gelukkig hebben postbodes ook een groot aanpassingsvermogen... Kiekje bij de burens van Adhemar Lagrou in 1974

Dreighouding van een nachtzwaluw op nest, die begin jaren 60 ten zuiden van Brugge regelmatig tot broeden kwamen. De wagenwijde bek diende op de eerste plaats als passend vangnet voor nachtvlinders en grote kevers.

De laatste strandplevier van Oostduinkerke verdedigen hun legsel tegen het opdringerig toerisme door deze tussen verroeste pinnekensdraad te leggen. Juni 1969

Een ongewoon beeld van een Siberische notenkraker aan onze kustduinen in 1968. Dat jaar maakten we een massale invasie mee van die oostelijke soort naar ons land, waarbij het zelfs tot enkele broedgevallen kwam. Notenkrakers zijn erg afhankelijk van de zaadproductie bij naaldbomen. Bij schaarste zakken ze af naar West-Europa.

Karel en Kristien Desmet-Naessens "Le Bellet" - 19400 Monceaux sur Dordogne Corrèze - France.

"Le Bellet"

Vakantieverblijf te huur
in het hart van de natuur

www.aubellet.com

kristien.naessens@gmail.com
0033 555 911 017
of +32 (0)486 021 249

Huiszwaluwen hebben goed geboerd in 2014

Het is altijd leuk te kunnen uitpakken met positief nieuws, vooral als hiermee een neerwaartse trend eindelijk omgebo-gen wordt. Op dit ogenblik zijn de inventarisatiegegevens nog onvolledig voor boerenzwaluwen, voor huiszwaluwen is alles binnen, althans voor het grondgebied van Roeselare. De laatste soort vormt veel gemakkelijker broedkolonies en komen dus meer geconcentreerd voor. De nesten zijn ook gemakke-lijker op te sporen aan de buitengevels van gebouwen. Voor Roeselare zijn dit nog steeds het Biezenhof met vooral kop-pelwoningen en het O.C Sint Idesbald op ruim één km daar vandaan. Daar gaat het om een tiental grote gebouwen met zadeldak en betonnen oversteek.

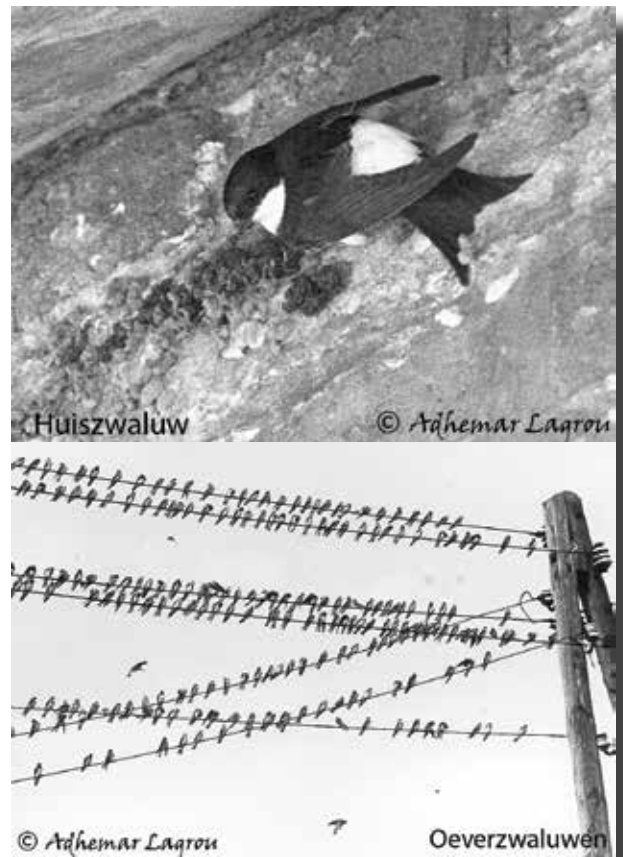
In het kader van het stedelijke subsidieproject rond beide zwa-luwsoorten, deden respectievelijk Dirk Vandewalle en Jan De-mulder de nesttellingen in het O.C., Johan Plouvier telde in het Biezenhof. Bij die laatste woonwijk moeten we nog de kunstnes-ten tellen bij zwaluwman in de Honzebroekstraat. Daar kwamen 2 koppels nestelen, de helft van vorig jaar. De woonwijk kende ook een daling van 2 nesten, met nog 8 nesten evenveel als het slapste jaar 2009. Dit zag er weinig opbeurend uit met samen 10 bezette nesten, waar dit de laatste jaren rond 15 schommelde.

Zeer benieuwd of die trend ook in St. Idesbald bevestigd zou worden. Verlossend nieuws van Jan en Dirk die er 50 bewoonde huiszwaluwnesten telden. We moeten terugkeren naar 2006 om beter te doen met 63 nesten. Blijkbaar is er een opschuiving naar Sint Idesbald als we aannemen dat er wisselwerking bestaat tus-sen beide kolonies. Maar dit is giswerk. Wat er ook van zij, samen geeft dit een totaal van 60 broedgevallen, evenveel opnieuw als in 2007. De daling die er nadien kwam, lijkt sinds vorig jaar met 50 koppels weer omgebogen. Ook weeral giswerk om van deze stijging de oorzaak te achterhalen, maar vergelijking met omlig-gende regio's kan uitwijzen als deze tendens bevestigd wordt.

In Gits was er minstens een statusquo: preciese gegevens hebben we nu nog niet. Daar werden opnieuw mestplankjes aangebracht. Verrassing toen we eind juli ook in Moorslede huiszwaluwen telden boven een jonge woonwijk. Dat doet de harten sneller kloppen. Zijn er kandidaat tellers die over concrete gegevens be-schikken? Nestbescherming en advies aan de eigenaars-bewoners kan daar voor een steviger zwaluwvestiging helpen zorgen. Van Staden en Ledegem, de beide andere gemeenten in ons werkings-gebied, hebben we geen weet van broedende huiszwaluwen. Wie beter weet, zeer graag meer info!

Tot slot het broedsucces. Bij de telling van boerenzwaluwen viel het op dat er vrij veel succesvolle tweede broedsels in juli voor-kwamen. Bij mijn controletour rond 20 juli werd ik aangenaam verrast door 25 boerenzwaluwen gezellig bijeen op een elektri-citeitsdraad, waarbij ijverig jongen gevoerd werden. Idem voor huiszwaluwen? Meer als tijdens andere jaren kreeg ik in de zelfde week in juli soms tot 30 huiszwaluwen hoog boven de tuin te zien, op 4 km van de beide kolonies. Vroeger is me dat nooit opgevallen. Wie weet het resultaat van een goed broedseizoen? Ze kunnen in elk geval een opsteker gebruiken. Alvast de vingers gekruist houden voor diezelfde lentebrengrers volgend jaar!

Piet

Geen gierzwaluwenexodus

We willen niet ontkennen dat we meer dan één boontje hebben voor gierzwaluwen. Alleen al hun enthousiaste krijsen vormt de perfecte achtergrondsound voor avondlijk genieten op een terrasje in de stad tijdens een heerlijke zomerdag. Of je vergapen aan hun speels tarten van de zwaartekracht en acrobatisch formatievliegen, wat ze telkens opnieuw gratis etaleren. Ze hebben zoveel meer verrassends in petto dat hen van andere vogelsoorten onderscheidt.

In de prilste jaren van onze afdeling waren het ook uitgerekend gierzwaluwen die in 1954 de aandacht trokken van pioniers als Antoon De Roo, Paul Houwen, Eric Crabbe, Luc Houtsaegher en nog meer jonge amateurornithologen. De hoogste uitschuifbare ladder van een schilder in de stad kwam erbij te pas om tot bij de nesten in holten onder dakgoten te kunnen komen. Daarboven werden de broedende vogels niet zonder enig gevaar even meegenomen en geringd, gemeten, op parasieten gecontroleerd en weer vrijgelaten.

Toen we dit jaar net na half juli in een schoolzolder in de Katenstraat op hun nesten stootten met bijna vliegvlugge jongen, moest ik onwillekeurig aan de gewaagde truken van 60 jaar geleden denken om bij de jonge en oudervogels te kunnen komen. Continu hoorden we het krijsen – gieren – van de voorbijvliegende ouders langs de straatzijde, wat minder schel door de jongen beantwoord werd. Knus bijeen zaten ze in de slordig gebouwde nesten. Meestal met zijn drieën, wat meteen een goed broedresultaat betekent voor 2014. Gewoonlijk bestaat het legsel uit slechts 2 eieren. Bij een slecht voorjaar lukt het hen vaak niet zich succesvol voort te planten. Omdat ze vrij lang leven, 20 jaar is geen uitzondering, hoeft dit voor de populatie niet dramatisch te zijn.

Erger is het wanneer de broedplaatsen in het gedrang komen. De vogels hebben een jarenlange trouw aan hun stek. Ook jonge, nog niet geslachtsrijpe vogels keren terug naar hun geboorteplek, waar ze vaak pas in hun derde levensjaar tot broeden komen. Daarom zijn onze inspectierondes in hun korte broedseizoen (mei tot ergens half juli) zeer zinvol om de vaak erg verspreid liggende broedkolonies te kunnen lokaliseren.

Als zich rond die gebouwen donkere wolken samenvakken voor de gierzwaluwen, als gevolg van restauratiewerken of isolatieingrepen, proberen we tijdig voor een duurzaam alternatief te zorgen. Te meer doordat de soort wettelijk beschermd is, idem voor hun nesten. Dit zal ook in de bezochte schoolzolder gebeuren. Hier huist immers de grootste compacte kolonie van de stad: minstens 15 koppels, waarvan de helft de nestbakken aan de

zijgevel voor goed neemt. Dit plaatselijk gierzwaluwenbastion kan je niet zomaar aan zijn lot overlaten. Cijfers uit andere regio's maken gewag van afnames tot meer dan 35%, vooral door nonchalant om te springen met het voortbestaan van hun broedplaatsen.

Het bezoek aan de zolder gaf ons ook de gelegenheid een momentopname mee te maken net voor uitvliegen van de jonge vogels. Ze hadden ondertussen de volle 40 dagen op het nest uitgezeten, na een broedduur van bijna 3 weken. Cijfers die eerder passen bij grote roofvogels dan bij deze kleine vogelsoort. Daar bovenop kunnen ze een tijdlang hun jongen in de steek laten bij aanhoudend regenweer. De nestblijvers gaan hierbij in een soort koudeslaap, die ze ruim een week kunnen volhouden. Oudervogels zouden er een ommetje voor over hebben van enkele duizenden kilometer om in wijerzin rond de depressie te vliegen en op die manier koud weer te vermijden.

Op de foto's merk je dat ze opvallend wit zijn aan het voorhoofd en kin, met tussenin een vriendelijk haaksnaveltje. Schijn bedriegt, want de bek opent wagenwijd tot onder de grote ogen, diepliggend achter een forse wenkbrauwboog. Want net als de sikkelvormige vleugels en goed verstopte hangpootjes met 4 klauwtjes, staat bij hen alles in functie van een ideale stroomlijn. Verder valt het bij de jonge dieren op dat hun dekveren niet inktzwart zijn, maar afgezoomd met een lichtbruin randje. Een kenmerk dat ook bij veel andere vogels oud en jong laat onderscheiden.

Wanneer we op de zolder kwamen en licht maakten, bleven zelfs de ouders weinig verschrikt zitten en opvallend herkenbaar aan hun bolle keel. Deze in de keelholte samengeperste voedselbal kan tot 500 insecten bevatten, opeengepakt en geplakt met speeksel als lijm. In een mum van tijd voeren ze die aan de jongen, waarbij hun wagenwijde spermonden goed van pas komen. Net binnengekropen oudervogels poseerden even voor onze camera: dat kan tellen als demo maar in de lucht is dit lastig om te herkennen.

Datzelfde speeksel wordt gebruikt om in de lucht gevangen nestmateriaal aaneen te kitten. Vroeger meestal vruchtpluizen, veertjes, al eens een libel of vlinder, nu ook al dwarrelende papiersnippen en plastic snoepverpakking, zoals het een echte mee-evoluerende stadsbewoner past. Wanneer vroeg broedende mussen of spreuwen hun nestspleten eerder inpalmden, hebben ze aan de pas in mei toegekomen gierzwaluwen lastige klanten en worden ze vaak met nest en legsel naar buiten gekieperd door de vaste klanten met een jarenlang huurcontract. Al vliegen ze levenslang, ze staan op hun strepen als het om het eigendomsrecht of pachtwet gaat.

Wanneer je dit begin september leest, hebben ze al lang het luchtruim van equatoriaal Afrika opgezocht, waar ze helemaal geen voet aan de grond zetten. Hun biotoop is louter de lucht, de onderste woeligste lagen van de troposfeer. Maar die kennen ze dan ook als geeneen en benutten het luchtruim maximaal om er succesvol in te kunnen overleven.

In dit najaar maken we er tijdens hun afwezigheid werk van opdat ze volgend jaar ongestoord hun opgefriste broedplaatsen weer kunnen innemen. Weliswaar zonder open toegang tot de grote zolderruimte, luchtdicht en goed geïsoleerd van deze afgescheiden. Voor alle partijen een opsteker en een uitstekende kans om deze aanpak in de school voor natuureducatie te gebruiken!

Piet

© Piet Desmet

Broedresultaten Steenuil 2014

Na de laatste jaren met harde winters weten we inmiddels dat onze steenuilpopulatie goed stand houdt, de reproductie was echter in de daaropvolgende lenten op een laagterecord gekomen. De warmste winter ooit zou deze dalende trend toch wel stoppen dacht ik.

In Nederland werden reeds in maart de eerst broedgevallen gemeld. Deze jongen werden begin mei geringd, zo'n maand vroeger dan normaal. Verbaasd neem ik deze info op, hoe zou het in Mandelstreek zijn? Gaan kijken dus, de eerste week van mei doe ik op 8 kasten die ik bewoond weet, een voorcontrole. Slechts in twee kasten vind ik jongen van een paar dagen, in zes een broedend vrouwtje. Het is een vroeger broedseizoen, hier zal dit uiteindelijk een 14-tal dagen eerder zijn. De laatste dagen van mei doe ik sector Noord met Cien, daarna de eigen sectie Noordwest. We vinden overal grote jongen en veel nesten met 3 of 4 jongen. Het wordt een goed jaar dat kunnen we reeds verkondigen. Als ook de resultaten van de andere sectoren binnenkomen is het een feit: we hebben een recordjaar! Er is ook een verklaring voor. Verleden jaar hadden we een mastjaar⁽¹⁾ met aansluitend een superzachte winter. Deze zorgde voor een muizenexplosie waarvan alle uilensoorten en ook ander roofvogels, vooral de torenvalken, maximaal profiteerden.

Dit jaar lagen er 109 kasten te wachten op controle. Drie kasten waren niet bewoonbaar door omstandigheden. Blijven er dus net als verleden jaar 106 kasten over om de resultaten te berekenen:

- 50 kasten met 157 jongen, 1 kast met 5 jongen, 19 kasten met 4 jongen, 19 met 3, 8 met 2, en 3 met slechts 1 jong aanwezig.
- 6 kasten met eieren, nacontroles geven geen jongen meer.
- 6 kasten duidelijk bezocht: solitaire vogels of braakballen aanwezig, jongen uitgevlogen.

Dit jaar geen kasten met predatie, wel twee kasten met dode adulten. Deze kregen waarschijnlijk gif binnen. Bij één geval is dit een bijna zekerheid. Op korte afstand legt de provincie rattengif. Ik

moet eens contact opnemen met die mannen. Zo'n giftig kreng is een gemakkelijk maal voor de steenuilen die vlakbij wonen.

Dit geeft voor 2014 een bezetting van juist 60 %, een gemiddelde van 3,14 jongen per kast. Dit is het beste resultaat sedert de start van onze werkgroep in 1996. Vorig beste jaar was 1998 toen haalden we het ronde cijfer van gemiddeld 3 jongen per kast. Wat een verschil met de vorige twee jaren toen we de flauwste jaren optekenden qua gemiddeld aantal jongen. Hier zit een gelukkig mens aan het klavier. Al mijn scepsis die ik verleden jaar na twee flauwe seizoenen hier neerzette zijn ruim onder de mat geveegd. Ik word er zelfs optimistisch van. Met deze aanvoer van vers bloed kunnen we zelfs al dromen van een verhoogde bezetting voor volgend jaar. Ook de reproductie kan nog omhoog. In Haspengouw op ongeveer hetzelfde nestkastenaantal haalde men daar een gemiddelde van 3,5 pulli per kast, wat ook daar voor een beste resultaat ooit zorgde.

Met dank aan alle medewerkers.

De resultaten van de laatste 10 jaren:

Jaar	Aantal kasten	Bezette kasten	Gemiddelde jongen per kast
2005	100	61 %	2,88
2006	104	61 %	2,65
2007	115	55 %	2,85
2008	107	68 %	2,72
2009	107	60 %	2,78
2010	111	62 %	2,70
2011	110	60 %	2,83
2012	107	60%	2,31
2013	108	61%	2,42
2014	109	60%	3,14

Ludo Mommerency

(1) Mastjaar : Om de zeven, acht soms 10 jaar werpen bomen veel meer zaden af dan de voorgaande jaren, dit is een overlevingsstrategie. Bij beuken, eiken en kastanjes leidt dit tot enorm extra voedselaanbod, waarvan vooral muizen profiteren. Ook bij het wintervoederen was dit merkbaar, veel mezensoorten bleven weg van de voedertafels en vonden genoeg eten in bossen en parken.

Tweede Steenuilencontactdag 22 november in Herzele

Verleden zomer werd de langverwachte Steenuilenwerkgroep voor Vlaanderen boven de doopvont gehouden. Uiteindelijk was het Philippe Smets uit Tienen die de werkgroep opstartte in samenspraak met Natuurpunt (Kerkuilenwerkgroep zit onder Vogelbescherming). Ik werd gevraagd als vertegenwoordiger voor West-Vlaanderen en stemde toe. Verleden jaar werd er reeds een eerste contactdag gehouden in het Natuurpunthuis te Mechelen. Ikzelf kreeg de eer er de spits af te bijten met een bijdrage rond de Steenuilenwerking in Mandelstreek. Er waren ook meer gerenomeerde sprekers te gast van o.a. Steenuilenoverleg Nederland (kortweg STONE) waar we ons aan spiegelen en nauw zullen mee samenwerken.

Dit jaar gaat dit door in de Mediabox van de Wattenfabriek, Solieveld 35, 9550 in Herzele, waar het heerlijke Steenuilke door Brouwerij De Ryck gebrouwen wordt. Zij dragen van de winst af naar de plaatselijke steenuilenwerking. Herzele is ook de thuisbasis van Dries Vannieuwenhyse, uitgeweken Meulebekaar, vertegenwoordiger van de werkgroep voor Oost-Vlaanderen en een autoriteit inzake Steenuil. De Mannen van STONE zijn opnieuw van de partij, met nog een aantal sprekers. Het zijn altijd korte bijdragen met afwisseling, oa. ook Koen Van de Berghe over Steenmarter en Joeri Courtens over muizen.

Wie er bij wil zijn moet inschrijven via: steenuilen@natuurpunt.be

Om het volledige programma en uurrooster te weten schrijf je best in voor de digitale nieuwsbrief van de Steenuilenwerkgroep op hetzelfde mailadres. Deze word je viermaal per jaar toegezonden en zo blijf je op de hoogte van steenuilennieuws. Inmiddels hebben 450 personen zich aangemeld voor deze nieuwsbrief. Uiteraard kan iedereen ten allen tijde inschrijven voor deze nieuwsbrief die je gratis toegezonden wordt.

© Koen Vandepitte

Hop - Humulus lupulus

Humulus is afgeleid van 'humus' = grond, aarde, verwijzend naar de rijke grond waarop deze plant het goed doet of verwijzend naar grond omdat hop kruipend groeit als ze niet ondersteund wordt. Lupulus komt van lupus = wolf, omdat hop wurgend omhoog klimt zoals een wolf zijn prooi wurgt. Hop zou afkomstig zijn van 'hoppan' wat klimmen betekent.

Hop is een overblijvende, snelgroeende klimplant waarvan elke winter de bovengrondse delen afsterven en in het voorjaar uit de wortel een nieuwe stengel ontspringt die zich in wijzerzin slingert rond bomen of rond houten staken. De mannelijke planten vertonen vanaf juli kleine pluimvormige bloemen of meeldraadkatjes die in losse groepjes in de bladoksels ontstaan. De vrouwelijke planten dragen geelgroene, kegelvormige katjes met bladachtige schutbladen. Deze worden op het einde van de zomer geoogst als hopbellen. Aan de binnenzijde van hun schubben vinden we het goudkleurige poeder of lupuline. De mannelijke bloemen moeten binnen een straal van 5 km geweerd worden van een hoppeveld omdat door bevruchting de hopbellen harde en vetrijke zaadjes bevatten die nadelig werken op de schuimvorming van het bier en die het bier een te bittere smaak geven. De ruwe bladen lijken een beetje op die van wijnstok.

We gebruiken de hopbellen, het hopmeel of lupuline en de scheuten. De hoppescheuten zijn de witte uitlopers van de wortelstok in het vroege voorjaar. Ze zijn een delicatessie en kunnen als asperges klaargemaakt worden. Ze kunnen ook geblancheerd worden of in salades verwerkt worden. Hoppescheuten zijn duur. Hop heeft een fyto-oestrogene werking en kan ingezet worden bij menopauzale klachten, zoals opvliegers, vaginale droogte, prikkelbaarheid en stemmingswisselingen. Hop werkt ook kalmerend

en slaapverwekkend en kan gebruikt worden bij zenuwachtigheid, stress, opgewondenheid, angst, prikkelbaarheid, slapeloosheid

Cosmetisch wordt hop soms in haarverzorgende shampoos gebruikt. Hop zou ook een anti-rimpel werking hebben. Vroeger werden hopbellen of droesem van bier toegevoegd aan verjongende baden tegen huidveroudering.

Recepten

Vul een theezakje met rustgevende kruiden, zoals meidoorn, citroenmelisse, lavendel, kamille en hop en gebruik dit bij een hopbad : leg het zakje in je badwater of in het water voor een voetbadje. Wring je zakje uit. Werkt heel goed ter ontspanning bij stress.

Maak een rustgevende thee met citroenmelisse, kamille, lindebloesems en een heel klein beetje hop. Niet te veel hop want je thee wordt dan te bitter en zal niet meer lekker zijn.

Rita

**HOUT - TRIPLEX - ISOLATIE
DECORATIEVE PLATEN - OSB - DEUREN**

**BVBA
HOUTHANDEL CARPENTIER**

**Gitsbergstraat 53
8830 GITS-HOOGLEDE
TEL. 051 - 20 20 04
FAX 051 - 24 59 52**

**Millesteenstraat 65, 8890 Dadizele
tel. 056 50 93 58 - fax 056 50 47 13
defieuwdruk@skynet.be**

09-08

Oeverloper-Actitis hypoleucos Kleiputten site Vanheede
Witgat-Tringa ochropus Kleiputten site Vanheede Olivier Dochy

07-08

Zwarte Ooievaar-Ciconia nigra ... Hoogdele Wim Packet

30-07

Grote Zilverreiger-Ardea alba Roeselare - Bufferbekken Dieter Coelembier

21-07

Regenwulp-Numenius phaeopus Hoogdele Koen Vandepitte

19-07

Wespendief-Pernis apivorus Gits Koen Vandepitte

17-07

Zwartkopmeeuw-Ichthyaetus melanocephalus..Ardoie.....Olivier Dochy

15-07

Wespendief-Pernis apivorusArdoie - 't Veld Annick Decruyenaere

30-06

Ooievaar-Ciconia ciconiaRumbeke.....Johan Plouvier

26-06

Zomertortel-Streptopelia turtur...MoorsledeRobbe Cool

22-06

Ooievaar-Ciconia ciconiaArdoie Luc Feys

21-06

Ooievaar-Ciconia ciconiaArdoie Wouter Declerck

21-06

Zwartkopmeeuw-Ichthyaetus melanocephalus..Roeselare.....Koen Verbanck

14-06

Zomertaling-Anas querquedula ..Roeselare - BufferbekkenKoen Vdp

12-06

Kleine Bonte Specht-Dendrocopos minor...Roeselare.....Roeland Vanlerberge

11-06

Kwartel-Coturnix coturnixGits.....Henk Schaut

09-06

Ooievaar-Ciconia ciconiaArdoieNoel Lievrouw

08-06

Kleine Plevier-Charadrius dubius ...Roeselare.....Robbe Cool

08-06

Zwarte Wouw-Milvus migransOekene Koen Verbanck

06-06

Koereiger.....Roeselare Luc Feys

Je waarnemingen kan je best posten op **waarnemingen.be**
Je kunt ze me ook doormailen op **vandepitte.koen@skynet.be**
Veel plezier tijdens het observeren!

Bestuur Mandelstreke:

voorzitter: Piet Desmet - 051 225 852 - voorzitter@natuurpuntmandelstreke.be
ondervoorzitter: Wim Marichal - 0476 307 762 -
ondervoorzitter@natuurpuntmandelstreke.be
secretaris: Philippe Deprez - 050 347 824 - secretaris@natuurpuntmandelstreke.be
penningmeester: Johan Plouvier - 051 226 678 -
penningmeester@natuurpuntmandelstreke.be
redacteur: Koen Maes - 051 727 001 - redacteur@natuurpuntmandelstreke.be
materiaalman: Willy De Ruyter - 051 697 796 -
materiaalman@natuurpuntmandelstreke.be
communicatie: Peter Hantson - 051 203 063 -
communicatie@natuurpuntmandelstreke.be
bestuursleden:
Michael Parmentier - 0483 638 090 - michael.parmentier@hotmail.com
Martine Lakiere - 0479 780 002 - martine.lakiere@telenet.be
Johan Hanssens - 051 309 199 - johanhanssens@fulladsl.be
Koen Vandepitte - 0478 394 677 - vandepitte.koen@skynet.be
Ria Wyffels - 050 211 392 - riawyffels@yahoo.com

vogelwerkgroep: Koen Vandepitte - 0478 394 677
steenuilwerkgroep: Ludo Momerency - 051 225 280 -
steenuilwerkgroep@natuurpuntmandelstreke.be
conservators De Kleiputten: Piet Desmet en Dirk Vandewalle
webmaster: Filip De Keyser - webmaster@natuurpuntmandelstreke.be
lay-out: Johan D'haenen - 0485 953 435 - layout@natuurpuntmandelstreke.be

Bestuur kern De Reiger:

voorzitter: Jean-Pierre Vandamme - 051 771 213 - jeanpierrevandamme@skynet.be
bestuursleden:
Filip Cardoen - 051 770 159 - info@filipcardoen.be
Bart Debaes - 051 229 088 - bdebaes@yahoo.com

Bankrekening van Natuurpunt Mandelstreke:
BE51 9799 6273 0762 p/a Klokkeputstraat 93, 8800 Roeselare
Bankrekening van Natuurpunt Kern De reiger
466 4368161 68 p/a Meulebrouckstraat 7, Moorslede
Website: www.natuurpuntmandelstreke.be
Lidmaatschap van Natuurpunt voor het ganse gezin = €24
(tijdschriften DWW 4x en Natuur.blad 4x) op rekening **BE17 2300 0442 3321** van
Natuurpunt vzw - Coxiestraat 11, 2800 Mechelen
Extra tijdschriften:
Natuur.focus (4x) en Natuur.oriolus (4x) = elk €8,5 of samen €14,5
Leden van andere Natuurpuntafdelingen kunnen "Door Weer en Wind" ontvangen
door storting van €6 op **BE51 9799 6273 0762**

Werkingsgebied Natuurpunt Mandelstreke: Roeselare, Hoogdele-Gits, Moorslede, Staden, Ledegem

VogelOpvangCentrum

Bulskampveld 8, 8730 Beernem - 050/790 959

Giften voor Mandelstreke

(vanaf €40 met fiscaal attest):
rechtstreeks te storten op rekening **293-0212075-88** van Natuurpunt Beheer vzw, met
vermelding "**Reservatenfonds 3567, Mandelstreke**".

Giften voor Steenuilenwerkgroep

(vanaf €40 met fiscaal attest):
rechtstreeks te storten op rekeningnummer **230-0524745-92** van Natuurpunt Studie vzw,
met vermelding "**Steenuilenwerkgroep - project 2492**".

Werken mee aan dit nummer:

Philippe Deprez, Piet Desmet, Rita Gesquiere, Johan D'haenen, Johan Hanssens,
Koen Maes, Wim Marichal, Ludo Momerency, Johan Strobbe, Koen Vandepitte

Foto's cover: boven: Zomer 1989: Mandelstreke bij de Kooiplas op Schiermonnikoog
(Adhemar Lagrou) - onder: Zomerwerkdag (Piet Desmet)

De teksten voor het volgende nummer graag binnen bij de redactie tegen
1 november 2014

Druk: Defieuwdruk

Oplage: 1100 exemplaren

Dit blad wordt gedrukt op milieuvriendelijk papier... Respecta mat 115 gr. 100% recyclage

Spaarbank
Verzekeringen
Leningen
Beleggingen

KANTOOR BABYLON - FSMA 26672 cAcB
Westlaan 145, 8800 Roeselare, 051 25 10 10

MARIANNE DEPRAETERE - FSMA 48078 cAcB
Beversesteenweg 363, 8800 Roeselare, 051 20 50 94

LIEVEN MESSEYNE - FSMA 104258 cAcB
Leenbosstraat 16, 8830 Gits, 051 20 10 86
Ieperstraat 768, 8830 Hoogdele, 051 24 45 52

KANTOOR VANHAECHE - FSMA 61160 cAcB
Rumbeeksestweg 464, 8800 Rumbeke, 051 24 46 53

RUDI VERHOEST - FSMA 46891 cAcB
Noordlaan 9, 8800 Roeselare, 051 24 01 30

KANTOOR VANDEVOORDE BVBA - FSMA 107137 cAcB
Meiboomlaan 5-7-9, 8800 Roeselare, 051 24 28 27

*Altijd
een groen
streepje
voor ...*

Grafisch ontwerp
Filip CARDOEN
Filipcardoen.be

DESOTEC
ACTIVATED CARBON

Pure.

ACTIEVE KOOL

REACTIVATIE

FILTERS

SERVICE

DESOTEC ACTIVATED CARBON NV-SA
Regenbeekstraat 44 - 8800 Roeselare Belgium /
Tel. +32 51 24 60 57 / Fax +32 51 24 59 16 /
info@desotec.com / www.desotec.com

sercu
office & automation

SERCU WEBSHOP

Bezoek ook
onze webshop

www.sercu.be

Brugsesteenweg 380
8800 Roeselare

PARTNER CALIPAGE
Alles voor kantoor en méér.

TUINAANLEG - TUINONDERHOUD

Beversesteenweg 369 - 8800 Roeselare
tel.: 051 69 00 30 - fax: 051 69 00 31
info@davidtshubert.be - BE 442 678 603

BROUCKE
Kachel & SpeksteenCenter

Uw specialist in:
Speksteenkachels, Pelletkachels,
Gas- en houtkachels/haarden,
Uitbouw van A tot Z,...

WWW.BROUCKE.BE
INFO@BROUCKE.BE

uitvaartcentrum

Werbrouck

051 25 16 35
24u/24u en 7/7 dagen

- ▶ organisatie uitvaart van A tot Z
- ▶ persoonlijke dienstverlening
- ▶ respect voor uw wensen
- ▶ nabestaandenzorg
- ▶ uitvaartverzekeringen
- ▶ bijstand voor, tijdens en na het overlijden
- ▶ eigen rouwdrukwerk

Bruanestraat 27 | 8800 Roeselare
tel. 051 25 16 35 | fax 051 25 16 65
werbrouck@dela.be
www.uitvaartcentrum-werbrouck.be

KITE OPTICS

SWAROVSKI OPTIK

Leica

ZEISS

Bynnex

LYNX HD

8x30
10x30

www.kiteoptics.com

UITZONDERLIJKE
LEDENWIJZING!

SIGHTS OF NATURE

Natuurpunt Optiekshop
Sights Of Nature

Pieter De Conincklaan 108
8200 Brugge
T 050 31 50 01
F 050 31 66 47
www.sightsofnature.be